

Nezaměstnanost v období COVID-19

Jakub Grossmann a Daniel Münich

ŘÍJEN 2020¹

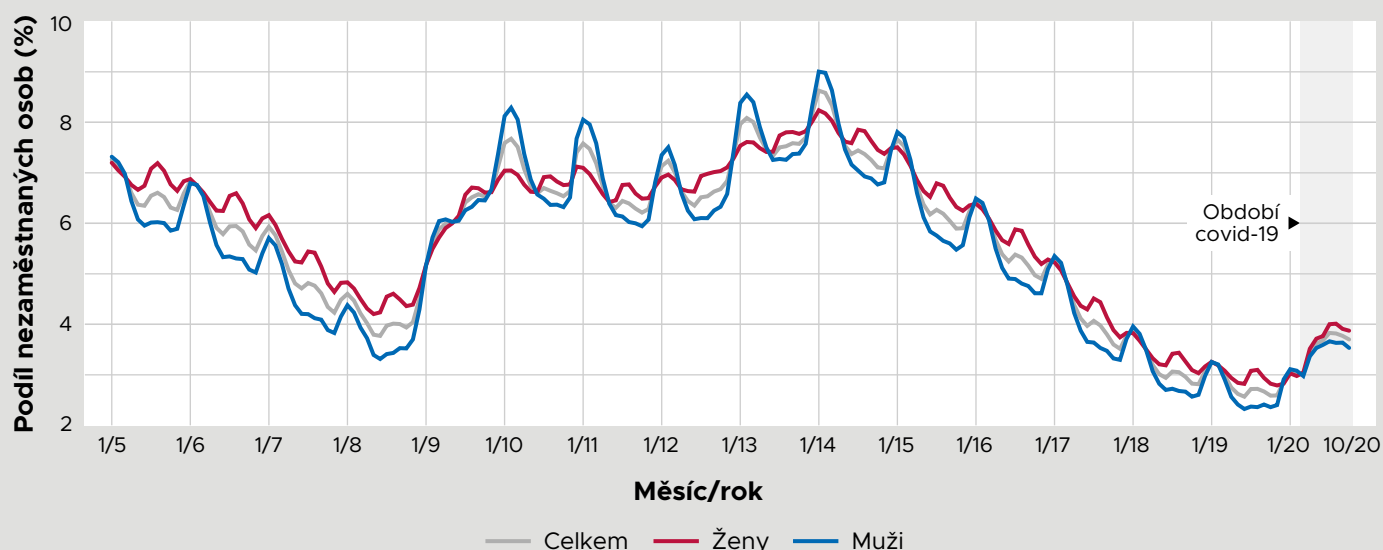
Shrnutí

- Podíl nezaměstnaných na úřadech práce v populaci 15–64 let na konci října'20 (3,7 %) byl oproti říjnu'19 vyšší o 1,1 procentních bodů (p. b.). U mužů o 1,2 p. b., u žen o 1 p. b. Za výraznějším nárůstem u mužů zřejmě stojí jejich historicky nejnižší nezaměstnanost v roce 2019 (**Grafy 1 a 4**) a ošetřované, využívané více ženami.
- Stagnace podílu nezaměstnaných byla dána podobným přílivem a odlivem nezaměstnaných, jak mužů, tak žen (**Grafy 2 a 3**).
- Nejvyšší meziroční tempo růstu nezaměstnanosti mezi muži vykazují profese služeb a prodeje, montérů, řemeslníků a opravářů a nově i technických pracovníků. U žen tomu bylo obdobně, s nižšími růsty. Genderové rozdíly napříč profesemi se však snížily (**Graf 5**).
- Nejvyšší míru nezaměstnanosti dlouhodobě vykazují *Pomocní a nekvifikovaní pracovníci*. Covid-19 krize nejvíce zasáhla *Řemeslníky a opraváře a Obsluhu strojů a zařízení, montéry*, byť jejich míra nezaměstnanosti je stále nízká. Nejmenší dopad byl na *Specialisty* (**Graf 6**).
- Nejvyšší tempo nárůstu nezaměstnanosti u mužů sledujeme ve věkové kategorii 20–50 let. Mezi ženami vykazují nejvyšší tempa růstu lidé kolem důchodového věku. Dopad institutu ošetřování člena rodiny dočasně rozšířeného v první vlně covid-19 již není zřetelný jako dříve (**Graf 7**).
- Výraznější tempo růstu zaznamenali lidé bez maturity i s maturitou, a to primárně muži. (**Graf 8**).
- Podíly dlouhodobě nezaměstnaných na populaci 15–64 let od nástupu krize rostou a jsou tradičně vyšší u žen (**Graf 9**).
- Navzdory očekávanému ekonomickému útlumu úřady práce stále hlásí vysoký počet volných pracovních míst. Oproti září je patrný mírný pokles. Je otázka, nakolik jsou údaje aktualizovány (**Graf 10**).
- Ženy i muži v posledních 3 měsících opouštěli úřady práce podobně rychle, ale výrazně pomaleji než před rokem. To se více projevilo u dlouhodobě nezaměstnaných. Oproti loňsku se více zpomalily odchody během prvních 3 měsíců nezaměstnanosti u žen a v průběhu 3–6 měsíců u mužů (**Graf 11**).
- Česko vykazuje nejnižší míru i růst obecné nezaměstnanosti v rámci všech zemí EU od počátku krize covid-19 (**Graf 12**).
- Kraje s nejvyššími podíly nezaměstnaných jsou již tradičně Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský. V posledním narostl podíl nezaměstnaných od února'20 nejvíce (+2 p. b.), v závěsu je Praha s nárůstem o +1,5 p. b. (**Graf 13**).

1 Přehled zachycuje vývoj nezaměstnanosti registrované úřady práce v České republice. Údaje o stavech odpovídají poslednímu dni daného měsíce, údaje o tocích odpovídají období daného měsíce. Zdroj dat: Úřad práce a MPSV <https://www.mpsv.cz/statistiky>, výpočty a grafy vytvořeny autory.

Graf 1: Podíly nezaměstnaných *

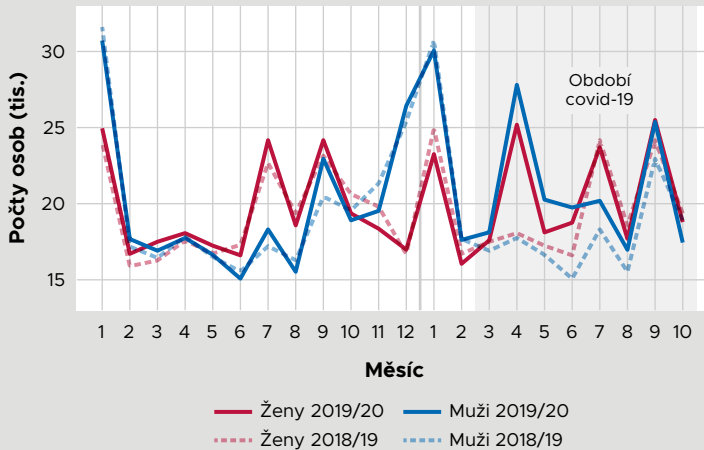
(Dlouhodobý vývoj 2005–2020)

* V případě nezaměstnanosti registrované úřady práce ministerstvo práce neuvádí klasickou míru nezaměstnanosti, ale tzv. podíl nezaměstnaných, jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

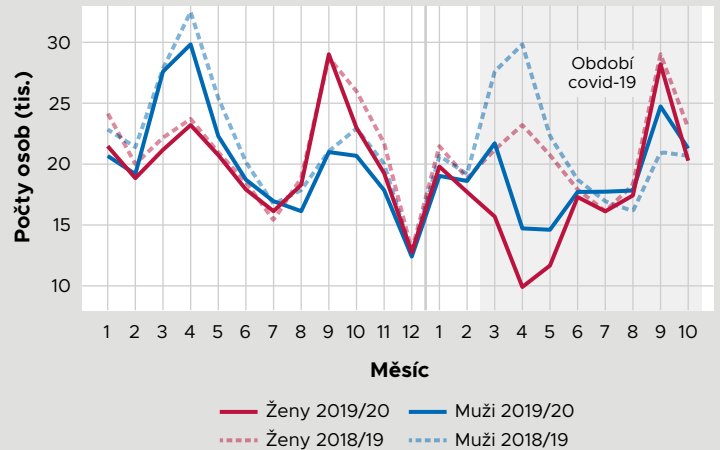
Graf 2: Příliv osob do nezaměstnanosti

(Počty nově hlášených do evidence úřadů práce, srovnání se stejným měsícem předešlého roku)

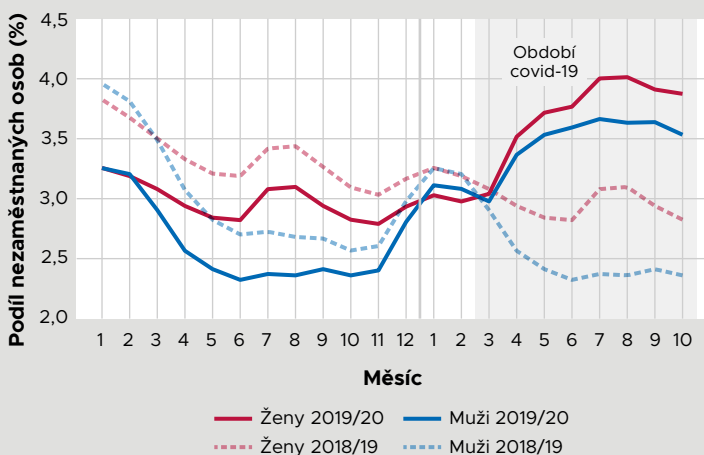
Graf 3: Odliv osob z nezaměstnanosti

(Počty nově odchodících z evidence úřadů práce, srovnání se stejným měsícem předešlého roku)

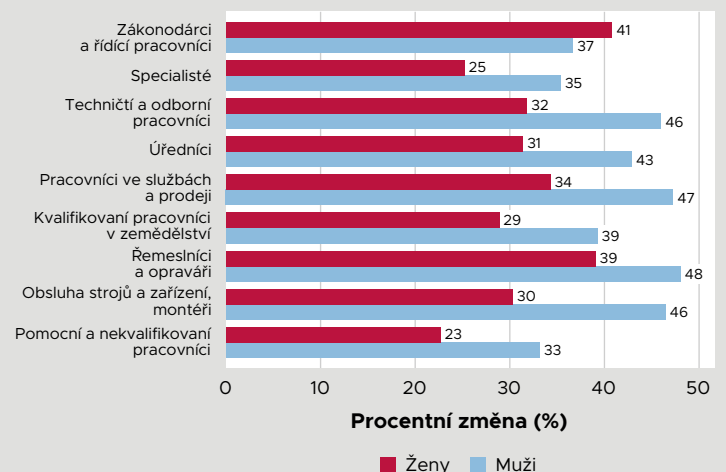
Graf 4: Podíly nezaměstnaných

(srovnání se situací na konci stejných měsíců předchozího roku)

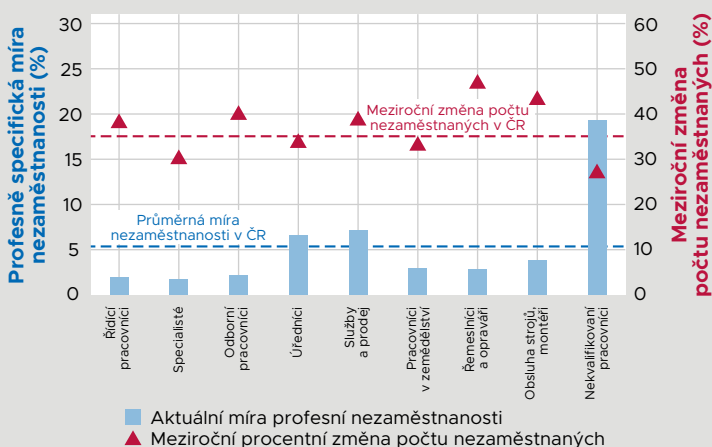
Graf 5: Růst nezaměstnanosti podle povolání a pohlaví

(procentní růst mezi říjnem 2019 a 2020; CZ-ISCO klasifikace)

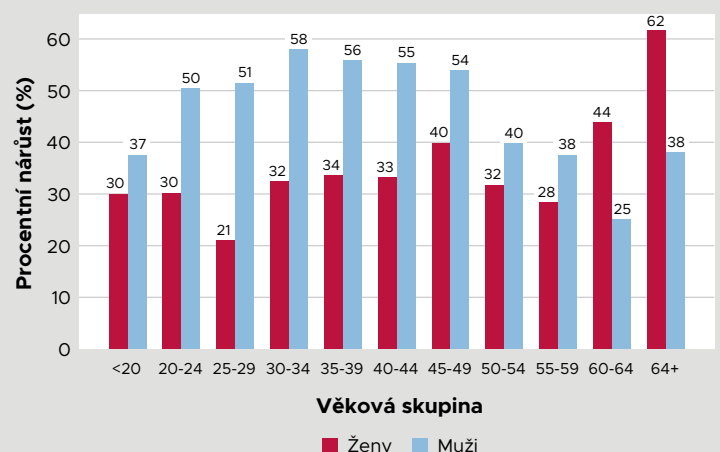
Graf 6: Nezaměstnanost podle profesí

(Aktuální profesní míra nezaměstnanosti a meziroční tempo růstu počtu nezaměstnaných)

Graf 7: Růst nezaměstnanosti podle věku a pohlaví

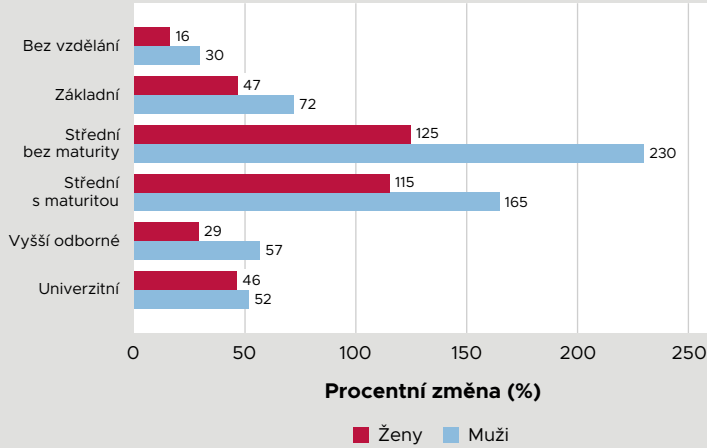
(procentní růst mezi říjnem 2019 a 2020)

Zdroj: Počty nezaměstnaných z údajů úřadů práce. Počty zaměstnaných z údajů ČSÚ za 2. čtvrtletí roku 2020 VŠPS. Poznámka: Jde o odhady profesně specifické míry nezaměstnanosti. Průměrné hodnoty jsou počítány z použitých dat.

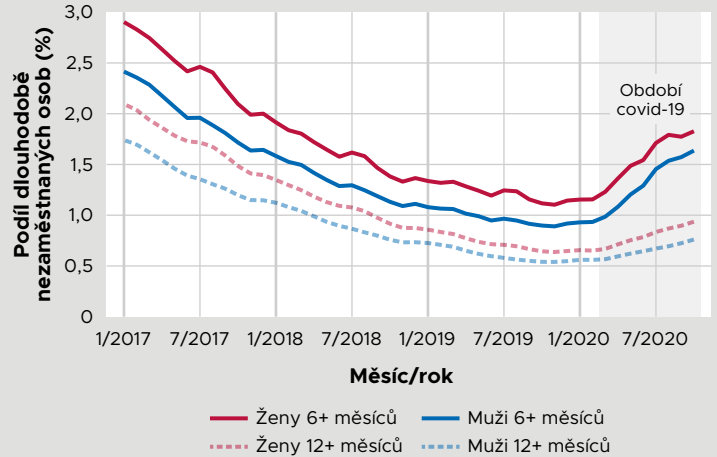
Graf 8: Růst nezaměstnanosti podle vzdělání a pohlaví

(procentní růst mezi říjnem 2019 a 2020)

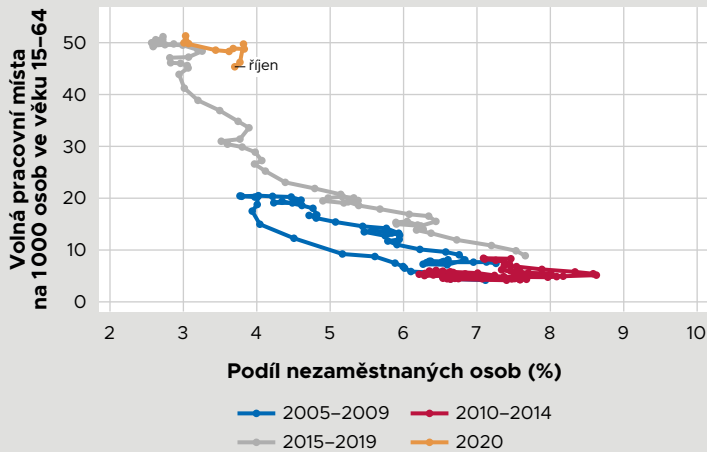
Graf 9: Podíl dlouhodobě nezaměstnaných

(Podíl osob nezaměstnaných déle než 6 a 12 měsíců na populaci 15–64)

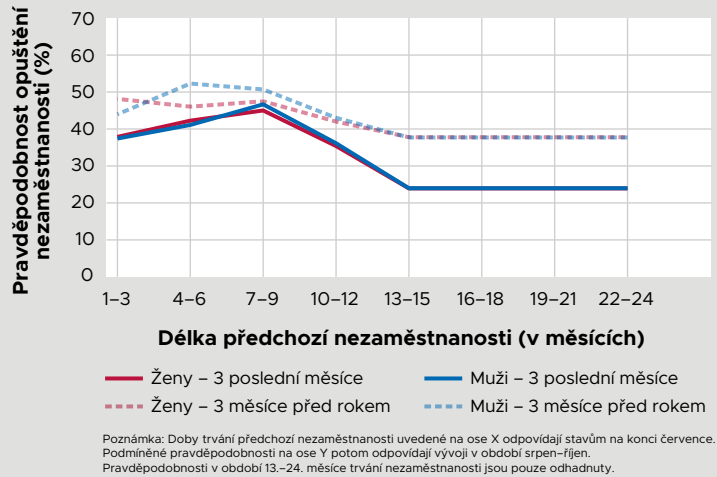
Graf 10: Vývoj podílu nezaměstnaných a volných míst

(Vztah volných pracovních míst a podílu nezaměstnaných osob)

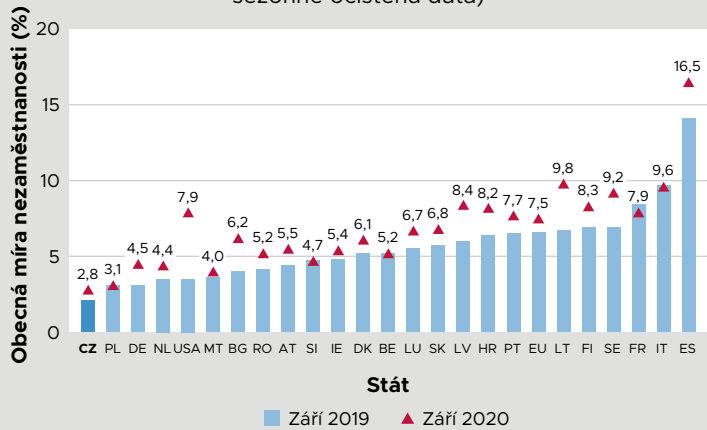
Graf 11: Pravděpodobnost odchodu z nezaměstnanosti

(Podmíněná pravděpodobnost opuštění nezaměstnanosti během posledních 3 měsíců)

Graf 12: Obecná míra nezaměstnanosti vybraných států

(Obecná míra nezaměstnanosti v září 2019 a 2020, sezónně očištěná data)

Zdroj: Eurostat, www.ec.europa.eu/eurostat, z národních šetření LFS.

Graf 13: Podíl nezaměstnaných osob v krajích

(Podíl nezaměstnaných osob v krajích k říjnu 2020 a změna podílu nezaměstnaných od února 2020)

